

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-03-16
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
3396-09
Rotel 552

SÖKANDE

Veolia Vatten AB, 556619-2323
Kyrkogatan 8
761 30 Norrtälje

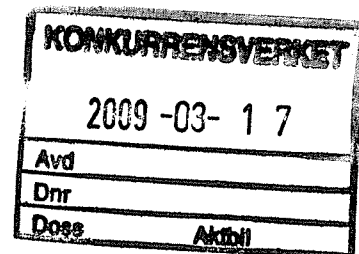
Ombud: Advokat Peter Forsberg och jur. kand. Emma Nörler
Advokatfirman Vinge KB
Box 1703
111 87 Stockholm

MOTPART

Danderyds kommun
Tekniska kontoret
Box 74
182 11 Danderyd

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster – LUF

DOMSLUT

Länsrätten avslår Veolia Vatten AB:s ansökan om ingripande enligt LUF.

Länsrättens beslut den 20 februari 2009 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 411231

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Danderyds kommun har inbjudit leverantörer att lämna anbud avseende drift- och underhållsentreprenad VA-anläggningar, referensnummer TN2008/0277. Danderyds kommun har enligt tilldelningsbeslut den 10 februari 2009 meddelat att kommunen har för avsikt att ingå avtal med annan leverantör än Veolia Vatten AB (Veolia).

Veolia ansöker om överprövning enligt LUF.

Länsrätten har den 20 februari 2009 beslutat att upphandlingen inte får avslutas innan rätten beslutar annat i målet.

YRKANDEN M.M.

Veolia yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett genom att utvärderingen görs om med beaktande av att det vinnande anbudet inte uppfyller samtliga kvalificeringskrav. I andra hand yrkar Veolia att upphandlingen görs om i sin helhet. Till stöd för sin talan anför Veolia bland annat följande. I handling 13.3, Prövning av anbud (Prövningshandlingen) anges att kvalificering av leverantörer och anbud kommer att ske mot ställda skall-krav och att endast anbudsgivare som kvalificerat sig kommer att utvärderas. Kvalificeringskraven anges under punkt 2 på s. 3 och av dessa framgår under tredje punkten att:

- Anbudsgivare skall ha en godtagbar kompetenstillgång samt en säker teknisk förmåga och kapacitet, för att utföra uppdraget, inom den egna organisationen eller tillsammans med tilltänkta konsulter och entreprenörer som redovisas i anbudet.

Svevia (det vinnande bolaget, *länsrättens anmärkning*) har till sitt anbud bifogat en allmän beskrivning av sin organisation. Därutöver har Svevia

beskrivit lokal organisation och teknisk kompetens på sätt som framgår av anbudet. Av Svevias beskrivning vad avser "tillsyn, skötsel av pumpstationer m m" framgår att Svevia för reparation och underhåll av pumpar avser att teckna serviceavtal med "av kommunen godkänt pumpserviceföretag". Vilket företag som är tilltänkt som underentreprenör redovisas inte i anbudet och således redovisas inte heller vilken kompetens, teknisk förmåga eller kapacitet denna underentreprenör har. Vad avser "arbeten med schakt" anges att underentreprenören Malte Rutberg Entreprenad kommer att anlitas för schakt-, servis-, ventil- och rörlägningsarbeten. Vilken kompetens, teknisk förmåga eller kapacitet Malte Rutberg Entreprenad har redovisas inte i anbudet. Vad avser "akut felavhjälpande" anges att Svevia avser att använda företagets befintliga beredskapsorganisation för de entreprenader som utförs åt närliggande kommuner. Vilken kompetens, teknisk förmåga eller kapacitet denna beredskapsorganisation har redovisas inte i anbudet. Sammanfattningsvis har Svevia på flertalet punkter, som även utgör den övervägande delen av upphandlingen, inte redogjort för sin eller underentreprenörers kompetens, tekniska förmåga eller kapacitet och har således inte uppfyllt förfrågningsunderlagets kvalificeringskrav i detta avseende. Av denna anledning har Danderyds kommun inte kunnat bedöma huruvida Svevias eller underentreprenörers kompetens, tekniska förmåga eller kapacitet är godtagbar och säker. Då Svevias anbud inte uppfyller detta kvalificeringskrav skulle anbudet ha uteslutits från upphandlingen.

Vidare anges i punkt 3 s. 3 i Prövningshandlingen följande kvalificeringskrav:

- Anbudsgivare skall redovisa minst 3 uppdragsreferenser, inom VA entreprenader från de senaste 3 åren. Utöver det förbehåller sig beställaren rätten att ta egna interna och externa uppdragsreferenser på anbudsgivaren.

Med VA-entreprenad får förstås de huvudsakliga tjänster som omfattas av upphandlingen, dvs. de drift- och underhållstjänster avseende kommunens VA-nät som beskrivs i Föreskrifterna, AFC.1 (s. 11). Svevia har i sitt anbud ingivit åtta referensuppdrag. Såvitt Veolia kan bedöma utgör endast ett referensuppdrag, det som avser drift av gata och VA i Härnösands kommun, en VA-entreprenad. Övriga referenser avser inte drift- och underhållstjänster avseende VA-system, utan byggprojekt eller underhåll av annat än VA-system. Således utgör referensuppdragen för Bromölla kommun och Borgholms kommun (VA-sanering respektive sanering och reinvestering) byggprojekt såsom nyläggning eller utbyte av uttjänta ledningar. Referensuppdraget för Håbo kommun avser Kivinge VA omvandlingsområde, dvs. utbyte eller uppgradering av ledningar i samband med omvandling från fritidsboende till permanentboende. Referensuppdragen för Vallentuna och Norrtälje kommuner avser skötsel av gata/park och uppdragen för Upplands Bro kommun och Stockholm stad avser rörläggning respektive mark- och anläggningsarbeten.

Sammanfattningsvis har Danderyds kommun genom att utvärdera och anta anbud som inte uppfyller ställda kvalificeringskrav åsidosatt principen om likabehandling i 1 kap. 24 § LUF. Veolia har därmed lidit skada, eftersom Svevia fått en otillbörlig konkurrensfördel. Eftersom Veolia kom på andra plats i upphandlingen skulle Veolias anbud istället ha antagits. Veolia har därmed under alla förhållanden lidit skada genom Danderyds kommuns agerande under upphandlingen.

Danderyds kommun bestrider bifall till ansökan och anför bland annat följande. Upphandlingsförfarandet har inte på något sätt brutit i så motto att regeln i 1 kap. 24 § LUF om affärsmässighet eller principerna om likabehandling, förutsebarhet och proportionalitet enligt LUF trätts för när.

1.1 Beträffande allmän beskrivning av sin organisation

I utvärderingskriterierna anges att anbudsgivaren som sådan ska inneha en godtagbar kompetens. Det Danderyds kommun efterfrågar är att anbudsgivaren som organisation ska inneha efterfrågad kompetens och inte att anbudsgivaren ska redovisa specifik personal. Detta mot bakgrund av att personal ofta byter arbetsgivare under pågående driftentreprenader som löper över ett flertal år, i detta fall tre år med förlängningsmöjlighet på maximalt fyra år. Svevia har redovisat detta genom att ange arbetsledarens ansvar och befogenheter. Kommunen anser att avsaknaden av namngiven person som arbetsledare ej medför grund för att utesluta anbudsgivaren.

1.2 Beträffande tillsyn, skötsel av pumpstation mm

Det framgår av Sveglias organisationsplan att Tillsyn, skötsel av pumpstationer sköts av egen personal. När det gäller större underhålls- och reparationsarbeten är detta tilläggsarbeten och ersätts mot särskild ersättning, se 11.2 Tillsyn, skötsel av Pumpstationer i förfrågningsunderlaget. För dessa arbeten har Svevia angett att de har för avsikt att anlita av Danderyds kommun godkänt serviceföretag. Danderyds kommun anser att det vore orimligt att en anbudsgivare i förväg ska redovisa vilka underentreprenörer som ska anlitas, eftersom detta är en tilläggstjänst, och att Svevia som anbudsgivare uppfyller kravet i förfrågningsunderlaget på denna punkt.

1.3 Beträffande arbeten med schakt

I Sveglias organisationsplan anges att arbeten med schakt och rörläggning ska utföras av Malte Rutberg Entreprenad. Arbeten med återställning m.m. kommer att utföras av egen personal. Svevia har redovisat tilltänkt underentreprenör i anbudet, vilket även var det angivna kravet i förfrågningsunderlaget. Veolia har i sitt anbud endast angivit att "maskintjänster i form av grävmaskiner och lastbilar kommer att levereras av Danderyds kedjan LBC alternativt NCC, eller likvärdigt". Danderyds kommun anser att Svevia har uppfyllt detta kvalificeringskrav.

1.4 Beträffande akut felavhjälpande

Svevia har i sitt anbud redovisat en organisationsplan för beredskap. Där anges det att det ska utföras av egen personal. Vidare anger Svevia att "för

akut felavhjälpande utanför ordinarie arbetstid liksom övervakning av styr-system använder vi vår befintliga beredskapsorganisation för de entreprenader vi utför åt närliggande kommuner.”. I handling 11.4, förfrågningsunderlaget, Arbetsbeskrivning för beredskap och felanmälan, finns uttryckliga instruktioner om hur felanmälan ska tas emot och om inom vilken tid akuta åtgärder ska påbörjas. Dessa åtgärder ska anbudsgivaren utföra med samma kompetens som under normala förhållanden. Någon ytterligare redovisning om hur detta ska lösas har ej begärts i förfrågningshandlingen och kan därför ej heller ligga till grund för att inte kvalificera Svevia.

2 Beträffande redovisning av referenser

Vid utformandet av skall-kraven har Danderyds kommun tagit fasta på att referenserna ska omfatta “VA-entreprenader”. Referenserna ska beröra antingen drift och skötsel av VA-anläggningar, VA-anläggningsentreprenader eller både och. Den entreprenadform som används följer AB04 Utförandeentreprenad, vilket innebär att beställaren svarar för projektering/instruktioner och entreprenören för utförandet. Detta medför att anbudsgivaren ska inneha erfarenhet från tidigare genomförda uppdrag inom VA-entreprenader för att säkerställa yrkeskunnande, kvalitets- och miljöresultat, tidhållning, samarbetsförmåga och initiativförmåga. Att begränsa uppdragsreferenser för VA-entreprenader mot enbart drift och underhåll av VA-anläggningar skulle begränsa och hämma konkurrensen och ej vara proportionerligt för den tjänst som ska upphandlas. Följande referenser bedömdes vara relevanta uppdragsreferenser inom VA entreprenader:

1. Drift av VA och Gata, Härnösand Kommun
2. Kivinge VA omvandlingsområde, Håbo Kommun
3. Hammarby Sjöstad, ledningsarbeten mm, Stockholm Stad
4. Ombyggnad av vägar och VA-anläggning, Upplands Bro Kommun

Danderyds kommun anser att Svevia uppfyller kravet på minst tre stycken relevanta uppdragsreferenser för VA-entreprenader de senaste tre åren.

Sammanfattningsvis anser Danderyds kommun att Veolia ej har lidit eller kan komma att lida skada på grund av felaktig handläggning. Danderyds kommun anser att Svevia inte har tillmätts någon otillbörlig konkurrensfördel i samband med prövningen av anbud.

Veolia anför bland annat följande. Det framgår otvetydigt av Sveglias anbud att Svevia avser att använda sig av underentreprenör för del av uppdraget vad avser drift- och underhåll av pumpstationer, nämligen de arbeten som ska utföras varje halvår. Fråga är alltså inte om "tilläggstjänster" som Danderyds kommun gör gällande, utan tjänster som utgör en del av arbetsbeskrivningen. Huruvida dessa tjänster utgör "tilläggstjänster" eller inte saknar emellertid under alla förhållanden betydelse, eftersom det utgör ett krav enligt förfrågningsunderlaget att anbudsgivare ska redovisa kompetenstillgång samt teknisk förmåga och kapacitet för utförande av uppdraget så som detta definieras i förfrågningsunderlaget, vilket även inkluderar eventuella "tilläggstjänster". Beträffande underhållsarbeten med schakt är det riktigt att Veolia uppgivit att grävmaskiner och lastbilar kommer att tillhandahållas av annan än Veolia men Veolia kommer självt att utföra uppdraget med egen personal. Fråga är således inte om att lägga ut del av uppdragets utförande på underentreprenör som i Sveglias fall.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 24 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 2 § första stycket LUF anges följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I 13.3 VA Prövning av anbud anges under 2 Kvalificering bland annat följande:

- Anbudsgivare skall ha en godtagbar kompetenstillgång samt en säker teknisk förmåga och kapacitet, för att utföra uppdraget, inom den egna organisationen eller tillsammans med tilltänkta konsulter och entreprenörer som redovisas i anbudet.
- Anbudsgivare skall redovisa minst 3 uppdragsreferenser, inom VA entreprenader från de senaste 3 åren. Utöver det förbehåller sig beställaren rätten att ta egna interna och externa uppdragsreferenser på anbudsgivaren.

Länsrättens bedömning

Veolia har gjort gällande att Svevia inte uppfyllt skall-kraven i upphandlingen genom att inte ange tilltänkt underentreprenör vad avser drift- och underhåll av pumpstationer, och således inte heller dennes kompetenstillgång, tekniska förmåga och kapacitet, samt genom att inte redovisa tilltänkt underentreprenörs kompetenstillgång, tekniska förmåga och kapacitet vad avser schaktarbeten. Länsrätten finner emellertid att det i förfrågningsunderlaget inte ställts något uttryckligt skall-krav av innebörd att underentreprenörers namn ska redovisas eller dess kompetenstillgång, tekniska förmåga och kapacitet.

Veolia har vidare anfört att Svevia inte uppfyllt skall-kraven genom att inte redovisa sin egen kompetenstillgång, tekniska förmåga och kapacitet vad avser akut felavhjälpande utanför ordinarie arbetstid. Länsrätten finner emellertid att Svevia har uppfyllt detta skall-krav genom att i sitt anbud redovisa en organisationsplan för beredskap, där det anges att detta utförs av egen personal.

När det gäller att Svevia inte har lämnat tre referenser som avser VA-entreprenader finner länsrätten att det inte framgår av det aktuella skallkravet att referenserna endast ska avse drift och underhåll av VA-anläggningar.

Länsrätten finner sammanfattningsvis att Veolia inte lyckats visa att Svevia inte uppfyller samtliga skallkrav. Det har inte heller framkommit att Danderyds kommun i övrigt brutit mot reglerna i 1 kap. 24 § LUF. Veolias ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Annika Falkenborn

Rådman

Föredragande har varit Lena Dahlberg.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

